

ת"פ 16543/05/16 - מדינת ישראל נגד אוסאמא ג'בארין

בית המשפט המחוזי בחיפה
ת"פ 16543-05-16 מדינת ישראל נ' ג'בארין

לפני כבוד השופט אברהם אליקים
המאשימה מדינת ישראל

נגד
הנאשם אוסאמא ג'בארין

גזר דין

מבוא

הנאשם הורשע לאחר הודאתו בעובדות כתב אישום שתוקן במסגרת הסדר טיעון שלא כולל הסכמה לעניין העונש.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן (סומן א), במועד שאינו ידוע, סיכם הנאשם ביחד עם 3 אחרים למכור אמצעי לחימה לסוכן שהופעל בשליחות המשטרה. בתאריך 30.8.2015 נסע הסוכן ברכב ביחד עם שניים מאותם אחרים, כל השלושה נסעו בעקבות רכבו של הנאשם כשהנאשם נוהג בו, הם נעצרו על יד מבנה נטוש והנאשם הוביל אותם אל המבנה הנטוש על מנת לאפשר נשיאת נשק, להקל עליה או כדי לתרום בדרך אחרת לנשיאה בנשק. בנוכחות הנאשם מסר אדם בשם אנס לסוכן המשטרה קופסה ובה 20 כדורי רובה בקוטר 5.56 והוא נכח בעת ביצוע מכירת רובה, מחסנית וכדורים לסוכן המשטרה.

בהתאם להודאתו הורשע בעבירה של סיוע לנשיאת והובלת נשק שלא כדין-עבירה לפי סעיף 144(ב)(רישה + סיפה) + 31 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן- החוק).

לנאשם אין הרשעות קודמות והצדדים לא הביאו ראיות לעניין העונש.

תמצית טענות הצדדים

1. ב"כ המאשימה בטיעונו בכתב (ט/1) ובעל פה ביקש לקבוע כי מתחם העונש ההולם הוא 12-24 חודשי מאסר בפועל ולהטיל על הנאשם מאסר בהתאם למתחם, מאסר מותנה וקנס.

בטיעונו שם דגש על הסיכון הטמון בעבירות בנשק ולחשיבות בהטלת עונשים מרתיעים. לתמיכה בטענותיו הפנה

עמוד 1

לפסקי דין שונים הממחישים את מדיניות הענישה הראויה, ולעובדה כי זמינות הנשק תורמת במידה ניכרת להגדלת מעגל האלימות.

בפסקי הדין של בית המשפט העליון בהם נדונו עבירות של נשיאה והובלת נשק הוטלו עונשים של 24,30,36 חודשי מאסר בפועל, בפסקי דין של בתי המשפט המחוזי הוטלו עונשים של 24 ו-48 חודשי מאסר בפועל. עוד הוסיף כי העונש שצריך להיות מוטל על הנאשם, לאור היותו מסייע, צריך להיות נמוך יותר. להמחשת התמונה הכללית הפנה לשני גזרי דין של נאשמים שהורשעו כחלק מפרשיית אותו סוכן, בת"פ 42808-11-15 מדינת ישראל נגד אעמר (8.3.2016) נדון הנאשם שהורשע בעבירות של סיוע להחזקת נשק וסיוע להובלה ונשיאת נשק לעונש של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות (באותו תיק היה הסדר טעון לפיו הוסכם כי העונש יהיה בין 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ל-12 חודשי מאסר בפועל) ותיק נוסף 45446-11-15 מדינת ישראל נגד כיוף (16.2.2016) בו הורשע הנאשם בעבירות של סחר בנשק והחזקת נשק ונדון ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות (גם במקרה זה היה הסדר טעון לעניין העונש בשל כשל ראיתי).

2. הסנגור ביקש להסתפק בעונש צופה פני עתיד. לחלופין, להטיל מאסר לתקופה קצרה, שירוצה בעבודות שירות, זאת בהתחשב בחלקו הקטן מאוד של הנאשם בהתאם לעובדות שעולות מכתב האישום המתוקן. חלקו של הנאשם לפי סעיף 13 לעובדות כתב האישום המתוקן התבטא בנוכחותו במקום. הנאשם בן 25, ללא עבר פלילי, מעולם לא נפתח נגדו תיק במשטרה הוא לקח אחריות מלאה למעשיו. עוד הפנה הסנגור לנסיבות האישיות של הנאשם, למחלתו הקשה של אחיו ולעובדה כי הנאשם עומד להתחתן ביום 25/07/16 בנוסף ביקש להתחשב בגילו הצעיר של הנאשם.

לתמיכה בטענותיו הפנה לפסקי הדין שאזכרו על ידי ב"כ המאשימה לשם השלמת התמונה בקשר לאותו סוכן, באותם שני מקרים נדונו הנאשמים שהורשעו בעבירות חמורות יותר, ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות. בנוסף טען כי בעבירות חמורות יותר, כמו בת"פ 37083-11-14 מדינת ישראל נגד עיסאווי (13.12.2015), נדון הנאשם בגין אותה עבירה של סיוע להחזקה ונשיאת נשק, שלא במסגרת הסדר טעון, ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות, עונשים דומים הוטלו בתיקים נוספים של בתי משפט מחוזיים.

בתום הטיעונים הנאשם הביע צער רב על מעשיו והודה בטעותו.

דין

3. במקרה זה מדובר באירוע אחד, במהלכו סייע הנאשם בנוכחותו לביצוע עבירה של סיוע לנשיאה והובלה של נשק (רובה מסוג M-16) ותחמושת (20 כדורים).

בכל עבירה בנשק יש פוטנציאל פגיעה משמעותי בערך החברתי של שלום הציבור וביטחוננו וסיכון ממשי לחיי אדם.

מינעד הענישה בעבירות בנשק רחב, בין השאר בהתחשב בסוג העבירה (סיוע, החזקה, נשיאה, סחר), סוג

4. אזכיר לעניין עבירת הסיוע כי על פי סעיף 32 לחוק, עונשו של המסייע, מחצית מהעונש הקבוע לביצוע העיקרי של העבירה ובמקרה זה עומד העונש המירבי בגין סיוע לנשיאת נשק על 5 שנים ובמקרה של סיוע לנשיאת תחמושת על 2.5 שנות מאסר.

פסקי הדין אליהם הפנתה המאשימה דנו בעבירה העיקרית של נשיאה והובלה ולא בעבירת סיוע, לכן ניתן ללמוד מהם על מדיניות ענישה אך לא על הענישה המתאימה לעבירה זו, (משני פסקי הדין באותה פרשת סוכן בהם הוטלו עונשים של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות אתעלם מאחר ובהם דובר על עונש מוסכם בשל כשלים ראיתיים).

בע"פ 116/13 וקנין נגד מדינת ישראל (31.7.2013) התברר ערעורו של נאשם שנדון ל-7 חודשי מאסר בפועל לאחר שהורשע בעבירה של סיוע לביצוע עסקה שיש עימה מסירת החזקה בנשק, בשל מעורבותו בהובלת מטען חבלה מאולתר ופגז זיקוקים. בית המשפט העליון דחה את הערעור וקבע:

"המערער הורשע, על-פי הודאתו, בסיוע לביצוע עבירת נשק. בית משפט זה עמד לא אחת על חומרתן של עבירות הנשק השונות, שהן עבירות המסכנות את שלומו ובטחונו של הציבור (ראו, בין רבים: ע"פ 4450/11 עספור נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (8.2.2012) (להלן: עניין עספור); ע"פ 3401/11 שלאעטה נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (10.1.2012)). חומרתן של עבירות נשק אינה מסתכמת רק במה שאירע בפועל, אלא גם במה שעלול היה להתרחש - קרי: בסיכון הפוטנציאלי שהיה טמון בהתנהגות (ע"פ 2057/12 תבל נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (4.6.2012)). אין צריך להכביר מילים על הסיכון הרב שנשקף מהנשק שהועבר בפרשה שבגינה הועמד לדין המערער - מטען חבלה ופגז זיקוקים - ועל כוחו להמית אדם. הובלת נשק מסוג זה בצהריי היום, ברחובה של עיר, אינה עניין של מה בכך. זהו נשק אשר "עלול להגיע לידיים עוינות או לידיים עברייניות. אלה גם אלה אינם מהססים לעשות בו שימוש, ואת מחירה של תופעה זו שילמו לא מעט אזרחים תמימים בחייהם" (ע"פ 1041/07 מדינת ישראל נ' מובדא, פסקה 3 (27.3.2007); ראו גם דבריי לאחרונה בע"פ 2918/13 דבס נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (18.7.2013)). בכגון דא נדרשת, אפוא, ענישה מרתיעה".

באשר למדיניות הענישה הנהוגה בקשר לעבירה העיקרית-נשיאה והובלה ממנה ניתן לגזור ענישה מתאימה למסייע, אפנה לע"פ 8846/15 דראז נגד מדינת ישראל (13.3.2016) באותו מקרה נדחה ערעורו של נאשם שנדון ל-7 חודשי מאסר בפועל, בגין החזקת אקדח גנוב, שתי מחסניות וכדורים והפרעה לשוטר, וכך קבע בית המשפט העליון:

"בית משפט זה עמד לא פעם על החומרה הרבה הטמונה בהחזקה ובנשיאה של נשק שלא כדין ועל הצורך להרתיע מפני ביצוע עבירות כאלו בדרך של הטלת עונשי מאסר מאחורי סורג ובריה, גם כאשר מדובר בנאשמים נורמטיביים ונעדרי עבר פלילי (ראו והשוו: רע"פ 2718/04 אבו דאחל נ' מדינת ישראל (29.3.2004); ע"פ 5220/09 עוואודה נ' מדינת ישראל

בע"פ 5681/14 (30.12.2009); ע"פ 5681/14 מדינת ישראל נ' טאטור (1.2.2015)). במקרה דנן החביא המערער נשק גנוב ותחמושת רבה בבית משפחתו ואף ניסה למנוע את גילויים על ידי השוטרים שהגיעו לבצע חיפוש במקום. בנוסף על כך המערער נמנע מלספק למעשיו הסבר מניח את הדעת ולא לקח עליהם אלא אחריות חלקית ומסוייגת".

בע"פ 4982/15 שחיטה נגד מדינת ישראל (3.9.2015), נדון ענינו של נאשם שהורשע בנשיאה של אקדח אותו החזיק ברכבו, אקדח לא תקין עם מחסנית ריקה, בית המשפט המחוזי הטיל עליו 20 חודשי מאסר בפועל (במתחם שבין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל), בית המשפט העליון הפחית את העונש ל-16 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 2398/14 אלהזייל נגד מדינת ישראל (8.7.2014) התברר ענינו של נאשם שהחזיק ברכבו אקדח, מחסנית וכדורים, הוא נדון ל-13 חודשי מאסר (המתחם שנקבע הועמד על 10-24 חודשי מאסר). בית המשפט דחה את הערעור וקבע כך:

"לזמינות הבלתי נסבלת של נשק חם בידי מי שאינם מורשים לכך, יש פוטנציאל לשמש ל"חיסול חשבונות" ול"פתרון סכסוכים" כמו-גם לעבירות חמורות נוספות. המציאות בארצנו מוכיחה כי הקלישאה אודות האקדח במערכה הראשונה אינה מדוייקת, באשר לעיתים מזומנות האקדח אינו ממתין עד למערכה האחרונה ויורה עוד קודם לכן. מכאן, שבעבירות כגון דא, גם לשיקולי ההרתעה משקל של ממש".

5. אשר לנסיבות ביצוע העבירה, ניתן לראות כי חלקו של הנאשם היה קטן, מתיאור העובדות בכתב האישום המתוקן, עולה כי המעורבים הפעילים מול הסוכן המשטרתי היו אחד, מוחמד ואנס, חלקו של הנאשם מוזכר לראשונה בסעיף 7 עת הגיע למקום עם רכבו והוביל את הסוכן ושאר מבצעי העיסקה למבנה נטוש ובהמשך בנוכחותו בעת ביצוע עבירת הנשק באמצעות אנס שמסר לסוכן את הרובה והכדורים.

לענין הבחנה בין שותפים בעת קביעת מתחם עונש הולם ראו ע"פ 6053/13 פאיז נגד מדינת ישראל (10.4.2014):

מידת אשמו של נאשם על-פי-רוב אינה זהה בין צדדים שונים לעבירה - מבצע עיקרי, משדל או מסייע. היא גם אינה בהכרח זהה בין מבצעים בצוותא כאשר חלקי הביצוע שונים. העיקרון המנחה מבקש לשמור על יחס הולם בין אשם לבין מתחם...ולפיכך גם כאשר שני נאשמים ביצעו את אותה עבירה, בין כמבצעים בצוותא, בין כצדדים שונים לעבירה - אין הכרח כי ישמר יחס מוגדר מראש של הלימה בין מתחם אחד לאחר".

בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה אני קובע כי העונש ההולם במקרה זה הוא מאסר במתחם שבין 5 לבין 12 חודשי מאסר בפועל.

העונש המתאים

6. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים אני סבור כי עונשו של הנאשם צריך להיות קרוב לקצה התחתון של המתחם, הנאשם צעיר כבן 25, מעולם לא היה מעורב בפלילים, מעולם לא נפתח נגדו תיק פלילי כל שהוא, מיד הודה לאחר שנעצר, הודה בכל המיוחס לו, נטל אחריות, הביע צער על מעשיו וביקש מתן הזדמנות לחזור למסגרת חיים נורמטיבית, בנוסף להקמת תא משפחתי בעקבות נישואיו ביום 25.7.2016.

לעניין אפשרות שלא להטיל מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה גם בעבירות בנשק ראו ע"פ 1505/14 לידאוי נגד מדינת ישראל (4.11.2014) אליו הפנה הסנגור, באותו מקרה נדון הנאשם על ידי בית המשפט המחוזי לעונש של 8 חודשי מאסר בפועל, בגין הרשעתו בעבירות בנשק, מעשה פזיזות ורשלנות, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו והחזקת רכוש החשוד כגנוב. הנאשם קיבל לידי אקדח החשוד כגנוב ובו מחסנית מלאה בכדורים, בית המשפט העליון החליט להמיר עונשו למאסר בעבודות שירות בהתחשב בנסיבותיו האישיות המיוחדות. הוא היה כבן 60, עברו הפלילי לא היה מכביד והוא סבל מבעיות רפואיות.

סיכום

לאור האמור לעיל אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

· עונש של 6 חודשי מאסר בפועל בהם יישא הנאשם בדרך של ביצוע עבודות שירות לפי חוות דעת הממונה מיום 29.8.2016, מתקופה זו ינוכו הימים בהם היה עצור, מיום 3.5.2016 ועד ליום 8.5.2016.

הנאשם יתייצב לביצוע העבודות ביום 18.1.2017 שעה 8:00, במפקדת מחוז צפון-עבודות שירות, ימ"ר עמקים המצוי במתחם תחנת משטרת טבריה בכתובת: דרך הציונות 14 טבריה. 04-6728405, 04-6728421, 08-9775099.

· עונש של 4 חודשי מאסר על תנאי, הנאשם לא ישא את עונש המאסר על תנאי אלא אם יעבור תוך שלוש שנים עבירה בנשק ויורשע בשל עבירה כזאת תוך תקופת התנאי או לאחריה.

· אני מחייב הנאשם לשלם קנס בסכום של 3,500 ₪ או 3 חודשי מאסר תמורתו, הקנס ישולם ב-5 תשלומים שווים, החל מיום 1.6.2017 ובכל ראשון לחודש לאחר מכן, אי תשלום אחד התשלומים במועד יעמיד את יתרת הקנס לפירעון מיידי.

המזכירות תשלח העתק מגזר הדין לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ב אלול תשע"ו, 25 ספטמבר 2016, בנוכחות ב"כ המאשימה עו"ד סלאמה, הסנגורים עורכי הדין ביראת
והנאשם בעצמו.